

ת"פ 17810/08/15 - מדינת ישראל נגד מאוריצי גולדנברג, אביאל גולדנברג

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17810-08-15 מדינת ישראל נגד דנברג ואח'

בפני כבוד השופט אוהד גורדון

המאשימה מדינת ישראל

על-ידי פרקליטות מחוז ירושלים - מתמחה גב' ש' כפרי

נגד

הנאשמים 1. מאוריצי גולדנברג

על-ידי ב"כ עו"ד ח' רובינשטיין

2. אביאל גולדנברג

על-ידי ב"כ עו"ד ד' הלוי

הכרעת דין

אני מורה על זיכוי הנאשמים.

1. רקע

1. בכתב האישום נטען כי ביום 5.8.14 בשעה 22:45 או בסמוך לה, הגיעו השוטרים ברוך וויינשטוק ואיתן תלמי (שלשם הייעול יכונה בהכרעת הדין בשמותיהם הפרטיים) לדירה בה שהו הנאשמים. זאת, לאחר שהתקבלה תלונה על רעש בלתי סביר של מוזיקה מתוך הדירה. איתן וברוך דפקו בדלת הכניסה לדירה, שהייתה פתוחה לרווחה, ובהעדר מענה נכנסו לדירה. כפי הנטען, נאשם 2 הבחין בשוטרים, ניגש לאיתן, הצמיד את ראשו לראשו של איתן בצורה מאיימת

עמוד 1

ואמר לו "צא מהבית לפני שאני מזיין אותך". בהמשך התקרב לברוך ולאיתן גם הנאשם 1 יחד עם אחרים שהיו בדירה והחל לקללם ולדחוף אותם באמצעות החזה אל מחוץ לדירה. עוד נטען כי הנאשם 1 הוציא אלה שחורה וניגש לכיוונו של איתן כשהאלה מורמת. בתגובה, ריסס איתן את הנאשם 1 בתרסיס פלפל. איתן וברוך יצאו מהדירה וביקשו סיוע בעוד הנאשם 2 המשיך לקללם ולאיים עליהם.

עוד נטען כי בהמשך הגיע השוטר טארק חוג'יראת (שלהלן יכונה בשמו הפרטי) למקום, וכשניסה לפתוח את דלת הכניסה לדירה הגיע נאשם 1, היכה אותו באגרוף בחזהו וביד ימין וניסה למשוך אותו. כתוצאה, נגרמה לטארק נפוחות ביד ימין. בהמשך, הצליחו השוטרים להשתלט על הנאשמים. איתן הכניס את נאשם 2 לניידת והנאשם 1 קיללו "יא בן זונה יא מזדיין בתחת" ו"אני אזיין אותך יא מניאק", ונצמד אליו עד שהורחק על ידי שוטר אחר. בדרך לתחנת המשטרה אמר נאשם 2 לאיתן "אל תדאג יא בן שרמוטה אני אזכור את הפרצוף שלך אני אתפוס אותך כשתהיה לבד ואני אשב עליך בית סוהר. אתה מהיום תסתכל ימינה, שמאלה ואחורה כי אבוא אליך בהפתעה. תתחיל לפחד באמת". כן אמר לאיתן "אני אפתח אותך יא שח"מיסט מסריח, אני אזיין אותך, תבדוק איפה הייתי בצה"ל ותתחיל לפחד ממני".

2. בגין מעשים אלה יוחסה לשני הנאשמים עבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); לנאשם 1 יוחסו גם עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1) ו-2 לחוק העונשין, עבירה של העלבת עובד ציבור, לפי סעיף 288 לחוק העונשין ועבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 25 ו-274(1) ו-2 לחוק העונשין. לנאשם 2 יוחסה גם עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

2. על גדר המחלוקת

3. המאשימה עמדה מאחורי הנטען בכתב האישום, אותו ביקשה להוכיח על סמך עדויות שוטרים שהיו במקום וכן מסמכים ותמונות שהוגשו. עם זאת, בסיכומיה חזרה בה משתי עבירות שיוחסו לנאשם 1: העלבת עובד ציבור, וכן ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות וזאת בנוגע לטענה בכתב האישום לפיה הנאשם 1 ניסה לתקוף את השוטר איתן באמצעות אלה (פ/92).

4. מנגד, הכחישו הנאשמים בעדויותיהם ובסיכומיהם את הנטען כלפיהם. ההגנה הוסיפה וטענה להתנהלות פגומה של השוטרים ובראשה שימוש לא הולם בתרסיס הפלפל.

3. ראיות התביעה

5. לשם הנוחות והיות שהדבר רלבנטי לבחינת סעיפי האישום המיוחסים לנאשמים, תבוצע סקירת ראיות התביעה בחלוקה של האירוע מושא כתב האישום לשלושה חלקים: האחד, הגעתם וכניסתם של השוטרים איתן וברוך לדירה, התנהלות הנאשמים כלפיהם והשימוש של השוטר איתן בתרסיס הפלפל. השני, ההתרחשות מרגע הגעת השוטר טארק ושוטרים נוספים למקום ועד למעצרים של הנאשמים והכנסתם לניידת. והשלישי, התנהגותם של הנאשמים בעת נסיעתם בניידת המשטרה.

1.3. חלק ראשון - מכניסת השוטרים לדירה ועד ליציאתם ממנה

עמוד 2

1.1.3. עדות השוטר איתן תלמי

6. עדות זו היא עדות מרכזית, היות שאיתן נכח לכל אורך ההתרחשות, על שלושת חלקיה. מהימנות העד נסמכת על העדר סכסוך עם הנאשמים או מניע מוכח אחר לטפול עליהם אשם בכזב, ונוכח התרשמותי מאופן מסירת העדות לרבות העדר התכחשות של העד גם לאלמנטים "בעייתיים" עבורו ועבור עדים אחרים (השימוש שלו בתרסיס הפלפל, הרחקת השוטר כהן את הנאשם 1 שנפל - על אלה בהמשך). עם זאת, ניכר היה בעדותו של איתן כי חלוף הזמן מן האירוע עמעם מאוד את זכרונו, ולשאלות רבות השיב שאינו זוכר. לטעמי, הדבר מחייב זהירות גם בנוגע לאלמנטים שלטענתו זכר, נוכח האפשרות לטעות בחלוף הזמן.

בנוסף, בנוגע לטענות שנגעו להתנהלותו שלו בדגש על השימוש בתרסיס הפלפל, ובשים לב להתרשמותו של שוטר נוסף שהיה איתו במקום, השוטר ברוך, מהתנהלותו של איתן באותו מעמד (גם על כך בהמשך), יש לנקוט זהירות טרם קבלת תיאוריו של איתן את מעשיהם של אלה שהתעמתו עמו, כנגדם החליט להשתמש בתרסיס. זאת, שמא הושפעו תיאוריו אלה מהנטייה האנושית להצדקה עצמית, ונוכח הזהירות המתחייבת טרם קביעת ממצאים לחובת נאשם בהליך פלילי.

7. מכאן לתוכן העדות בהתייחס לחלק הראשון של האירוע. בחקירתו הראשית העיד איתן כי הגיע למקום בעקבות התרעה על רעש שבקע מהדירה, הדלת הייתה פתוחה, הוא דפק בדלת ואיש לא ניגש אליו. אז נכנס למסדרון, ראה אנשים יושבים בסלון ואחד מהם "לא יודע לומר מי הוא" אמר לו "תעוף מפה צא מהבית". איתן השיב כי הוא מבקש לוודא שהרעש יפסק ואז ניגשו אליו "עוד שני אנשים, מתחילים לדחוף אותי, באותו שלב הוצאתי את גז הפלפל, הזהרתי אותם, ביקשתי מהם להתרחק אחרת אאלץ להשתמש בגז פלפל". אחד מאותם אנשים, כך לעדותו של איתן, נכנס "לחדר שנמצא במסדרון בימין שלי" והוציא משם "אלה, מקל שחור", הניף אותה לעברו של איתן ואילו איתן ריסס בתרסיס הפלפל ויצא מהבית, כשהנוכחים בדירה נעלו את הדלת מאחוריו. איתן ביקש סיוע בקשר המשטרתי ובעודו ממתיין, כך העיד, "הגיע אחד החשודים יצא מדלת אחרת הגיע לכיוון שלי משביל הגישה של הבניין שהוא אוחז באותה אלה. רצתי לכיוון שלו, הוא הפיל את האלה וברח לכיוון הבית" (פ/18 ש' 25-15).

8. בחקירה הנגדית אישר איתן כי הגיע לדירה בשעה 22:44 (פ/23 ש' 17), כי בשלב הראשון של האירוע לא נכחו עוד שוטרים למעט הוא וברוך, וכי נדף ריח של אלכוהול מן הנוכחים בדירה. עוד אישר כי אינו יודע לומר מי מהנוכחים במקום אחז באלה. תשובותיו בהמשך בנושא האלה אף העלו תרחיש שלא נטען בכתב האישום לפיו שני מעורבים שונים השתמשו באותה אלה בשני שלבים שונים של האירוע: הוא טען ש"אחד הילדים הגיע מהשביל עם אלה", השליכה וברח "אני חושב שזה היה האח הצעיר ביותר", וכי לא דובר ב"אותו אדם שבא למסדרון עם אותו אלה" (כך במקור - פ/20 ושוב בפ/26). כשנשאל אודות חוקיות כניסתו לדירה טען שנכנס משום שהתבצעה בדירה עבירה של הקמת רעש, וכי לא בירר האם מותר לו להיכנס כשהדלת פתוחה (פ/24 ש' 18). כשהוצג לו שלצד הדרישה ממנו לצאת נאמר לו שאין לו אישור להיכנס ללא צו, השיב "יכול להיות לא זוכר" (שם, ש' 21) וטען כי "החשוד נצמד אלי בצורה מאיימת. הוא לא אמר בבקשה או אדוני, הוא נצמד ואמר לי תעוף מהבית" וכי הוא עצמו סירב לצאת (שם, ש' 30-26). כשהתבקש להסביר מדוע סירב, השיב שאינו זוכר (פ/25 ש' 14).

9. איתן נשאל גם אודות השימוש שעשה בתרסיס פלפל בתוך הדירה. בתשובה אישר כי עבר הכשרה לשימוש בתרסיס, וכשנשאל אודות המרחק בינו לבין החשוד לעברו ריסס לא ידע להשיב ולא יכול היה לשלול שדובר במרחק קצר (אף של 20 סנטימטרים - פ/21 ש' 5-1). הוא אישר כי בניגוד לנוהל המשטרתי בנושא, שייסקר בהמשך, הוא לא הודיע לאדם מולו על מעצרו טרם השימוש בתרסיס, וכן כי ידע שלפי הנוהל ישנן מגבלות על השימוש בתרסיס בתוך מבנה אך החליט בכל זאת להשתמש באמצעי זה בתוך הדירה, וזאת לטענתו כדי לשמור על שלומו. בכלל זה טען כי

היות שהותקף באלה לא הייתה לו שהות למסור אזהרה טרם הריסוס (שם, ש' 23-29 ופ' 22 ש' 3-11). כשנטען בפניו שלאחר סגירת הדלת המשיך לרסס פנימה דרך חלונות הדירה, שלל זאת (פ' 25-26). עוד הכחיש שריסס ללא אבחנה, וטען שריסס על חשוד ספציפי הגם שהיו עמו עוד שני אנשים (פ' 28 ש' 12). כשנשאל על פגיעת התרסיס אישר "זה בד"כ משבית אדם" וכואב בפנים, אך לא ידע להשיב האם שאיפת התרסיס יכולה לגרום לתגובות נסערות (שם, ש' 17 ו-24-26).

2.1.3. השוטר ברוך וויינשטוק

10. ברוך שימש כמתנדב במשטרה והגיע למקום האירוע יחד עם איתן. הוא העיד בצורה ישירה ומפורטת, שהותירה רושם של דברי אמת. כנותו ניכרה בכך שמסר אודות אלמנטים שנראו לו לא תקינים בהתנהלותו של שותפו איתן, כפי שיובא בהמשך. גם בעדותו ניכר חוסר זיכרון של חלק מהפרטים בחלוף הזמן, אך במצב זה ביקשה המאשימה להגיש את הודעתו וכך נעשה. ההודעה ת/1 הולמת את עדותו, ובשל כל אלה אני מוצא לאמץ את דבריו.

11. בתארו את חלקו הראשון של האירוע, העיד ברוך כי "הגענו לאירוע של גרימת רעש, שמענו את הרעש והמוזיקה עוד מהחלון, נכנסנו לבניין בצד ימין הדלת היתה פתוחה ומשם היה רעש של מוזיקה, ניסינו לדפוק לראות אם יש מישהו בבית לא היה מענה. נכנסנו פנימה, איתן נכנס אני אחריו, הם הגיעו מכיוון הסלון, שלושה, ניסו כזה בצעקות להוציא אותנו בדחיפות כאלה, בלי ידיים עם החזה ניסו לדחוף להוציא אותנו מהבית. לקחתי שני צעדים אחורה ויצאתי מהדירה" (פ' 30 ש' 28 - פ' 31 ש' 3). תיאורו זה תואם את התיאור שנמסר על ידו בהודעתו מיום האירוע (ת/1), לפיו שמע "...רעש חזק של מוזיקה. ניגשנו לבניין שאיני יודע את מספרו והבחנו בדלת פתוחה משם בוקע הרעש. דפקתי בדלת שהיתה פתוחה לרווחה וצעקתי שלום ולא היה מענה. נכנסתי פנימה עם איתן וראינו מספר בחורים צעירים ואדם מבוגר בבית. כשהבחינו בנו הם צעקו שנצא החוצה. השוטר איתן אמר להם שיכבו את המוזיקה ואז כולם התחילו לדחוף אותנו עם החזה שלהם" (ש' 2-6). תיאורים דומים מסר במהלך החקירה הנגדית (פ' 43 ש' 16, פ' 35 ש' 5-8; פ' 36 ש' 20-26).

12. בהתייחסו לריסוס תרסיס הפלפל על ידי איתן תיאר ברוך כי לאחר שיצא מהדירה המשיכו הצעקות ואז ראה את איתן "לוקח שני צעדים אחורה מוציא גז פלפל ומתיז. שנינו יצאנו החוצה מהלובי, מהדירה והחוצה מהבניין, כניסה קצרה, שאלתי אותו למה הפלפל והוא אמר לי שהרימו עליו אלה" (פ' 31 ש' 3-6). במסגרת זו מסר כי מנקודת המבט שלו ראה רק את צדו השמאלי-אחורי של איתן שכן דובר במסדרון צר וקצר, לא ראה את האנשים שהתעמתו עם איתן ולא הבחין באלה. הוא אישר כי איתן ריסס לעבר מספר אנשים (פ' 34 ש' 8-14), וכי שניים או שלושה אנשים דחפו החוצה את השוטרים (שם, ש' 20). ברוך לא שלל כי בהמשך בוצע ריסוס נוסף של תרסיס, בידי השוטר טארק, ציין כי לא ראה זאת אך אישר שראה את השוטרת יעל "תופסת את עצמה ולא מצליחה לפתוח את העיניים" (פ' 34 ש' 29-30).

מעדותו של ברוך עלה כי בזמן אמת העלה בעיניו השימוש של איתן בתרסיס סימני שאלה. הוא סיפר כי איתן "הלך אחורה נצמד ממש אלי והתחיל לרסס", וכי מיד לאחר מכן שאל את איתן לפשר השימוש בתרסיס הפלפל וקיבל את הסברו (פ' 34 ש' 9-15; פ' 37 ש' 24; פ' 38 ש' 1, 5-6). כשנשאל מדוע שאל את איתן לפשר מעשיו והוצג בפניו כי הריסוס היה אקט חריג השיב "ברור" ובהמשך "לא הבנתי. צעקו קיללו אבל למה..." (כך במקור). לשאלות ההגנה הסכים כי הייתה סידרה של פעולות שניתן היה לבצע טרם השימוש באמצעי של ריסוס בתרסיס, אך שלל כי איתן "נחפז"

להשתמש בתרסיס. עוד שלל כי לאחר סגירת הדלת המשיך איתן לרסס לתוך הדירה דרך החלונות (פ/37-38). בהמשך עדותו אישר כי לפי הנהלים אסור לרסס בתרסיס הפלפל בתוך דירה, וכשנשאל האם שמע את איתן מזהיר את הנוכחים טרם השימוש בתרסיס השיב שאינו זוכר ובהמשך "לא זוכר ששמעתי את זה" וכי בשל כך שאל את איתן בדיעבד מדוע החליט לרסס (פ/39).

3.1.3. עדויות נוספות

13. השוטר מועתז עדוי העיד שהשוטר איתן "עלה בגל וביקש סיוע של ניידות" ושכאשר הגיע למקום ראה את איתן עומד מחוץ לבניין ואוחז באלה (פ/53 ש' 26). בהמשך טען "אני זוכר בסוף האירוע זיהיתי את החשוד העיקרי שתקף את איתן אם אני לא טועה קוראים לו דניאל" (פ/54 ש' 4-5).

14. בדומה, גם השוטרת יעל קושנירנקו מסרה שאיתן שידר בקשר המשטרתי כי הוא זקוק לסיוע משטרתי, ושכאשר הגיעה למקום "ראיתי את איתן, איתן הראה לנו אלה מעץ, שהוא אמר שאחד החשודים רצה לתקוף אותו עם זה, לא אמר מי בדיוק, אני גם לא יודעת מי" (פ/44 ש' 22-24). לעדותה, איתן גם מסר לה שריסס תרסיס פלפל במקום, וכי "האבא והילד התחילו לצעוק שריססו את הגז ולצעוק על השוטרים שריססו בגז פלפל" (פ/46 ש' 3-5). בהמשך אישרה ציטטה מהודעתה לפיה כשהגיעה למקום איתן מסר לה "כי הילדים התחילו להשתולל ואחד מהילדים הרים עליו אלה ואיתן הראה לנו את האלה ואמר שהוא ריסס גז פלפל בפנים בתוך הבית" (פ/46 ש' 20-22).

4.1.3. ניתוח עדויות התביעה לגבי החלק הראשון של האירוע

15. הטענות העובדתיות בכתב האישום, שהן הרלבנטיות לחלק זה של האירוע, הן כדלקמן: כי הנאשם 2 הצמיד ראשו לזה של איתן ואיים עליו בלשון המתוארת שם, ולאחר שהשוטרים יצאו מהדירה וביקשו סיוע המשיך לקללם ולאיים עליהם. לגבי הנאשם 1, נטען כי יחד עם אחרים שהיו בדירה קילל ודחף את השוטרים באמצעות החזה אל מחוץ לדירה. המאשימה חזרה בה, כאמור, מהטענה לפיה הנאשם 1 הניף אלה לעבר איתן.

16. הראיות שהוצגו אינן מוכיחות טענות אלה בכל הנוגע לנאשם 2. בעדותו של איתן לא נזכר איום מילולי מצדו של הנאשם 2, אלא אך דרישה, בלשון בוטה, מצדו של אחד מהנוכחים במקום לצאת מן הדירה. כך גם בדבריו של ברוך. אף אם אניח (וזאת על סמך עדויות הנאשמים שייסקרו בהמשך ואשר אישרו זאת) כי הנאשם 2 הוא שדרש מאיתן לעזוב את הדירה, אין בכך הוכחה לביצועה של עבירת איומים. גם בהמשך תיאוריו של איתן את החלק הראשון של ההתרחשות אין תיאור של איום מילולי עליו מצד הנאשם 2.

אמנם, איתן טען שהנאשם 2 נצמד אליו בצורה מאיימת, אך איני סבור שבוסס מעל לספק כי דובר במחווה העולה כדי איום. היא לא נזכרה בעדותו או בהודעתו של ברוך, שטען כי ראה את הנוכחים בדירה באותו שלב של ההתרחשות, ודי בכך לבסס ספק אודות טענה זו. בנוסף, איתן לא תיאר כיצד נצמד אליו הנאשם (פ/24 ש' 26-30), כך שלא ניתן לבחון את הטענה לפיה דובר במחווה העולה כדי איום במשמעותו המשפטית. בנוסף, את טענות איתן בסוגיה זו יש לשקול בזהירות מהסיבה עליה עמדתי לעיל ואשר נוגעת לנטייה האנושית לתרץ את השימוש בתרסיס. על כן, איני יכול לקבל שדובר באיום בדרך של מחווה פיזית.

עוד לגבי הנאשם 2 יש לחדד כי איתן טען ששני אנשים נוספים שהצטרפו אליו הם שדחפו אותו, ומעדותו עולה לכל

הפחות ספק האם גם הנאשם 2 דחף את איתן אל מחוץ לדירה. אף נוסח כתב האישום ניתן לפירוש כמייחס את הדחיפות לנאשם 1 ולאחרים, ולא לנאשם 2. ברוך נקט לשון כללית לעניין זה ("כולם התחילו לדחוף..." ת' 1 ש' 2-6), שאינה מאפשרת לסמוך עליה בדרגת ההוכחה הנדרשת בפלילים כדי לייחס את הדחיפה לנאשם 2 דווקא. לכן, בראיות אין כדי לייחס מעשה ספציפי לנאשם 2 שעלול לעלות כדי עבירת איומים.

לנאשם 2 מיוחסת גם עבירה של הפרעה לשוטר. לעניין זה מקובל עלי תיאורו של איתן, שכאשר נכנס לדירה וביקש להנמיך את המוזיקה, "הוא נצמד ואמר לי תעוף מהבית" (פ' 24 ש' 27-28). ברוך, בהודעתו, מסר ש"כשהבחינו בנו הם צעקו שנצא החוצה" ותיאר כיצד הנוכחים סירבו לדרישות השוטרים. כפי שנראה בהמשך, שני הנאשמים אישרו שנאשם 2 דרש מהשוטרים לצאת מהדירה, וטענותיהם כי הדבר נעשה בצורה נעימה אינם אמינות עלי.

17. לגבי הנאשם 1, משלא מיוחס לו עוד ניסיון התקיפה באלה, נותרה הטענה כי יחד עם אחרים קילל ודחף את השוטרים החוצה מהדירה באמצעות החזה.

לעניין זה אני מקבל את טענות השוטרים איתן וברוך כי לצד הדרישות מהם לצאת, נקטו מי מהנוכחים במקום גם בהפעלת כוח בדרך של דחיפת השוטרים באמצעות החזה לכיוון היציאה. טענה זו מהימנה בעיני, ונתמכת בין היתר בכך שברוך יצא, בפועל, מן הדירה בעקבות אותן דרישות ודחיפות.

האם בוסס שהנאשם 1 היה אחד מן הדוחפים? התשובה לכך היא בחיוב. איתן טען, כאמור, כי נדחף בידי שניים שהצטרפו לנאשם 2, וגם ברוך נקט בלשון רבים. אמנם, הם לא נקבו בשמו של הנאשם 1, אך הראיות מצביעות עליו: איתן דיבר, כאמור, על תחילת עימות עם הנאשם 2 ועל הצטרפות של שניים לנאשם 2, כאשר הם שדחפו אותו. הנאשם 1, בעדותו, סיפר אף הוא כי הנאשם 2 "אביאל ראיתי אותו שהוא קם הלך לכיוונם אמר שאין להם זכות להיכנס לתוך הבית..." וסיפר כיצד הצטרף לנאשם 2 "באתי אליו לכיוון שלו אמרתי זוז אחורה..." (פ' 77 ש' 17-19). הוא חזר על כך בפ' 80 ש' 18-20). הוא אמנם הכחיש שנגע בשוטרים (פ' 80 ש' 31) אך אינו יכול לקבל הכחשה זו, נוכח הנימוקים שיובאו בהמשך בסקירת עדותו. כל אלה מצביעים על הנאשם 1 כאחד מהשניים שהתעמתו עם השוטרים, ובד-בבד לדרישה מהשוטרים לצאת מהדירה גם דחפו אותם באמצעות החזה לכיוון היציאה מהדירה.

18. הראיות מוסיפות ומבססות אלמנט נוסף: כי במהלך העימות בין הנאשמים לשוטרים, נעשה מצדו של השוטר איתן שימוש בתרסיס פלפל, תוך חריגה מן הנוהל המשטרתי אודות השימוש בתרסיס זה.

19. הנוהל האמור, שמספרו 02.220.200, הוגש כת' 8. מטרתו עולה מסעיף בנוהל שכותרתו "מאפייני תרסיס הפלפל" המציין כי התרסיס האמור מכיל תמצית פלפל חריף בריכוז גבוה וגורם למי שהוא בא עמו במגע לתחושות צריבה, דמע, נפיחות בעיניים וקשיי נשימה. המדובר אפוא באמצעי פוגעני, ומכאן מגבלות השימוש בו שעוגנו בנוהל האמור.

בין המגבלות נזכר כי השימוש בתרסיס מהווה שימוש בכוח ולכן מותנה במתן הודעה לחשוד על מעצרו (סעיף 5(ג)(1)), בכך שהשוטר יגיע למסקנה שאין באפשרותו לבצע את המעצר בדרך אחרת ופוגענית פחות, ובאזהרת החשוד כי אם לא יציית להוראות השוטר יופסיק את התנהגותו האלימה, יופעל נגדו התרסיס. השוטר רשאי שלא להזהיר כאמור אם נסיבות העניין והאלימות מצד החשוד לא מאפשרים זאת (סעיף 5(ג)(2)(א)). הריסוס צריך להתבצע ממרחק שלא יפחת ממטר אחד, ובלחיצה אחת קצרה (סעיף 5(ג)(2)(ב)). עוד נקבע בנוהל כי הפעלת התרסיס במקומות סגורים אסורה "אלא אם קיימת סכנה לפגיעה פיזית ממשית לשוטר כתוצאה מהתקיפה" (סעיף 5(ג)(ו)(5)) וכי יש להקפיד להימנע

מלפגוע בעוברי אורח תמימים (סעיף 5(ג)(ו)(4)).

20. אשר לסיבת השימוש בתרסיס, ולצורך הסוגיה בה אנו דנים של תקינות השימוש, איני יכול לשלול את טענתו של איתן כי מאן-דהוא עמו התעמת אחז באלה. אמנם, כפי שצינתי לעיל יש לבחון את תיאוריו בנושא בזירות, בפרט לצורך בחינת אחריותם של הנאשמים וזאת בהינתן שמדובר בהליך פלילי. בנוסף המאשימה חזרה בה מהטענה שהנאשם 1 הרים אלה, ולא ייחסה זאת גם לנאשם 2. מנגד, לפי עדויות השוטרים בעימות היו מעורבים שלושה מן הנוכחים בדירה כך שאפשר שהמעורב השלישי אחז באלה. נוכח תיאורי הנאשמים שהותירו רושם בלתי אמין כפי שאפרט בהמשך, ועדותו של ברוך לפיה לא ראה אלא את גבו של איתן בזמן העימות עמם, אין בנמצא ראיה אמינה שתשלול את טענתו של איתן, ומכאן נכונותי לקבל לצורך הדיון בתקינות פעולתו, כי אדם בדירה החזיק באלה.

בהינתן עובדה זו, ניתן לקבל אף את טענתו של איתן כי לא עמד לרשותו זמן שיאפשר לו להזהיר טרם השימוש בתרסיס. אף ההימנעות מהודעה על מעצר, הגם שהיא נדרשת לפי הנוהל, עשויה להיות מוסברת באילוץ זה.

למרות אלה, סבורני כי איתן השתמש בתרסיס בניגוד לדרישה בה יש להימנע מכך מקום בו ניתן לנקוט באופציות אחרות, פוגעניות פחות. כאמור, ברוך שנכח במקום הסכים כי איתן יכול היה לבצע פעולות אחרות במקום השימוש בתרסיס (פ/37 ש' 31). נוכח האמינות שאני מייחס לדבריו, יש לקבל את הערכתו זו בהתאם לתנאי המקום וההתרחשות אותם חווה.

הערכתו של ברוך אף מתיישבת עם תיאוריו: הוא סיפר, כאמור, כי הריסוס בוצע על ידי איתן ש"הלך אחורה נצמד ממם אלי והתחיל לרסס". ההיצמדות לברוך היא משמעותית, שכן כזכור ברוך כבר יצא מן הדירה בשלב זה ומכאן שאיתן הצליח להגיע אליו טרם הריסוס, ויכול היה גם לצאת מהדירה, בהתאם לדרישות הנוכחים בה. כך יכול היה להימנע מפגיעה, ובמקביל להימנע מן הריסוס. לעניין זה אזכיר שאיתן עצמו סיפר ש"אחד הילדים סגר את הדלת" מאחוריו, ושכאשר נשאל מדוע סירב לצאת מהדירה לא זכר להציג נימוק שיסביר זאת ואף לא טען כי לא היה לו זמן לעשות כן (פ/25). על רקע כל אלה יש לקבוע כי עמדה לאיתן האפשרות לצאת מהדירה, במקום להשתמש בתרסיס.

יש לזכור כי השימוש בתרסיס, שממילא יש לנקוט זהירות רבה טרם ביצועו, נעשה בצורה שאף לפי הנוהל היא חריגה: בתוך מקום סגור (דירת מגורים), במקום צר במיוחד, הוא מסדרון הכניסה, וממרחק שאיתן לא יכול היה בעדותו לשלול כי הוא קטן יותר ממרחק המינימום הקבוע בנוהל, של מטר אחד. הריסוס אף בוצע כנגד חשוד שבסמוך אליו עמדו אנשים נוספים ובמרחק-מה מהם, בתוך הדירה, נכחו עוד אנשים. דובר אפוא באקט פוגעני וחריג, דבר המדגיש את החובה לנסות ולהימנע ממנו בהינתן אפשרות אחרת.

לכן, גם אם אקבל שמאן-דהוא אחז באלה, ומקום בו השוטר יכול היה לפעול אחרת, איני סבור כי החלטתו להשתמש בתרסיס עמדה בחובתו האמורה ובהוראות הנוהל. להשלכות מסקנה זו אתייחס בהמשך.

21. סוגיה אחרונה עניינה בטענת ההגנה לאי-חוקיות כניסת השוטרים לדירה. לעניין זה אציין כי איתן וברוך העידו כי נקראו למקום לטפל בתלונה בגין רעש חזק הבוקע מן הדירה, ושניהם העידו אודות רעש שכזו, כי הדלת הייתה פתוחה וכי איש לא השיב לדפיקותיהם. בנסיבות אלה, כניסתם לדירה על מנת להפסיק את הרעש הייתה כדין. ראו סעיף 11א(א) לחוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961, בשילוב סעיפים 2 ו-11א(א) (1) לאותו חוק.

2.3. חלק שני - הגעת תגבורת משטרתית למקום, הטענה לתקיפתו של השוטר טארק והובלת הנאשמים לניידת לאחר

מעצרים

22. סקירת הראיות בנוגע לחלק זה של ההתרחשות תיעשה בשים לב לטענות בכתב האישום שהן רלבנטיות לחלק זה: הטענה לפיה, כאשר השוטר טארק ניסה לפתוח את דלת הדירה, הגיע הנאשם 1 והכה אותו, והטענה לפיה, לאחר מעצר הנאשמים והכנסת נאשם 2 לניידת, קילל נאשם 1 את השוטר איתן בלשון המפורטת שם. עוד ייבחנו ראיות בדבר התנהלותו של הנאשם 2 בחלק זה, נוכח העבירה המיוחסת לו של הפרעה לשוטר.

1.2.3. השוטרים איתן וברוך

23. התייחסותו של איתן לחלק זה של ההתרחשות הייתה קצרה. בחקירתו הראשית ציין כי הוא זוכר שהיה מעורב בביצוע המעצרים של החשודים באירוע, אך לא זכר מה היה חלקו (פ/18 ש' 27). כאמור, אמרתיו משלב החקירה לא הוגשו. בחקירתו הנגדית נשאל האם הנאשם 1 נדחף בידי השוטר כהן ונפל על גדר, השיב תחילה שאינו זוכר אם ראה זאת הגם שזכר "את החשוד המבוגר שוכב על הגדר", ובהמשך אישר ציטטה מדו"ח הפעולה שלו לפיה הנאשם 1 קיללו (נוסח הקללות לא הוצג לו וממילא שלא אושר על ידו) והשוטר כהן הרחיקו והוא נפל על הגדר (פ/22-23).

24. גם עדותו של ברוך לא כללה פרטים רבים לגבי חלק זה של ההתרחשות. ברוך מסר שלאחר היציאה מן הדירה והקריאה לסיוע עזב את אזור הדירה והמתין במרחק מה כדי להכווין את השוטרים שיגיעו. כך עשה עם הגעת התגבורת. בהמשך ליווה עצורים שאינו זוכר מיהם לכיוון הניידת, זכר ששמע קללות ואיומים אך לא ידע לומר למי כוונו ומי אמר אותם (פ/31).

25. בהודעתו (ת/1) ציין ברוך כי "בזמן שחיכינו לסיוע הם יצאו מהמקום והתחילו לקלל אותנו ואמרו בני שרמוטות וכו', אני לא ממש זוכר ואיימו אני אזיין אותך". ניכר כי הוא לא ביקש להפריז בתיאורו שכן בהמשך ציין כי התרחק לכיוון הכביש על מנת לחכות לסיוע נוסף "ולא ראיתי מה קרה כשהלכתי. עמדתי מרחוק ורק שמעתי קללות" (ש' 8-11). ברוך לא ציין בהודעתו מי אמר את הדברים, מסר כי לא נכח בעת המעצרים עצמם והוסיף כי ליווה את הנאשם 1 לניידת "ללא התנגדות" (ש' 11-12).

2.2.3. השוטרים טארק חוג'יראת ויעל קושנירנקו

26. עדותו של טארק הייתה קצרה, ואופיינה בחוסר זיכרון גורף של האירוע. טארק חזר וציין כי אינו זוכר את ההתרחשות, ניסיון לרענן את זכרונו באמצעות הודעתו לא צלח, וכל שידע לציין הוא כי דובר באירוע בו הסתגרו אנשים בבית וכי הוא קיבל מכה בצלעות וביד, אך לא ידע לתאר האם נשאר לו סימן בידו או את מי עצר (פ/68 ש' 7-8, פ/69 ש' 2-11). הוא לא ידע גם לשפוף אור על נסיבות תקיפתו הנטענת ותנאי המקום, ובכלל זה לא ידע לומר האם תוקפו הגיע מאחוריו או מלפניו, אם יצא מתוך הדירה, באיזו יד נפגע טארק, האם עשה שימוש בתרסיס פלפל באירוע ובאילו נסיבות.

27. למרות חוסר זכרונו, ידע טארק להשיב כי הוא מכיר את המבנה הנדון מתוקף עבודתו. עוד מסר שכאשר הוכה שהה במסדרון בתוך הבניין שהוא חיצוני לדירה, מסדרון צר וכי במקום נכחו שוטרים רבים שניסו יחד עמו לפתוח את הדלת (פ/75). בנוסף, במהלך עדותו הוגשה תמונה בה זיהה השוטר טארק את ידו (ת/3) ובה נראית חבלה על היד והוא ציין כי המכה בצלעות לא צולמה כיוון "שלא היו סימנים כאב אי אפשר לצלם" (פ/76 ש' 10).

28. בשל חוסר זכרוננו של טארק, הוגשה כראיה הודעה שמסר בשלבי החקירה, ת/2. גם מסמך זה אינו מפורט. טארק מסר בו כי הגיע למקום לספק סיוע, כי הגיע עם אחרים לדירה וניסה להיכנס אליה אך "מישהו סגר עלינו את הדלת. ניסינו לפתוח את הדלת בכוח ואז הגיע החשוד מאוריציו מבחוץ ונתן לי אגרוף בצלעות ותפס אותי בכוח ביד ימין וניסה למשוך אותי. ריססנו עליו גז פלפל ועצרנו אותו ללא התנגדות והובלנו אותו לניידת" (ש' 4-2). בשל חשיבותו להמשך, יש להדגיש כי לפי תיאור זה של טארק הנאשם 1 הגיע "מבחוץ", כלומר לא מן הדירה וזאת שעה שהוא עצמו עסק בניסיון לפתוח את הדלת בכוח. מן הראיות (לרבות עדויות הנאשמים) עלה שלדירה יש יציאה אחורית, כך שתרחיש זה אפשרי מבחינת יכולתו של הנאשם 1 לצאת מהדירה, להקיפה ולהגיע אל טארק מאחור.

עוד סיפר טארק בהודעה זו כי היה מעורב במעצרו של חשוד נוסף בשם דניאל, וכשנשאל האם נפצע מסר שיש לו נפיחות קלה ביד ימין אך אינו זקוק לטיפול רפואי, והחוקרת רשמה כי היא מבחינה בנפיחות קלה אותה צילמה (ת/3).

29. דבריו של טארק אינם מאפשרים לקבוע, בדרגת ההוכחה הנדרשת בפלילים, כי הותקף בידי הנאשם 1. יוזכר כי מדובר בסיטואציה אינטנסיבית, בה ניסו שוטרים לפתוח את דלת הדירה. היא התרחשה בתוך מסדרון צר וצפוף, בו שהו מספר אנשים. טארק היה עסוק בניסיונות לפתוח את הדלת, וממילא סביר כי מבטו ותשומת לבו התמקדו בדלת, היינו במה שניצב לפניו, ולא במה שהתרחש מאחוריו. בנסיבות אלה אין די באמירתו, בחקירת המשטרה, לפיה הותקף בידי הנאשם 1 שהגיע "מבחוץ" או מאחור. זאת, ללא ביאור כיצד ידע להצביע על הנאשם 1 בתור תוקף שהגיע מאחור, שעה שהתמקד בדלת ובניסיון לפתחה ובתנאי הצפיפות ששררו במקום. עדותו של טארק לא סיפקה, כאמור, מידע שיאפשר להעריך את הצבעתו על הנאשם 1, והודעתו נמסרה בצורה תמציתית שאינה כוללת ביאור כאמור.

30. לכך יש להוסיף את דבריה של השוטרת יעל קושנירנקו. זו נכחה במקום ובין היתר מסרה דברים הנוגעים להתרחשות בה ניסו השוטרים לפתוח את דלת הדירה. היא תיארה תיאור שונה מזה שהציג טארק בהודעתו.

לדבריה, השוטרים ניסו להיכנס לדירה תוך כדי "דחיפות בדלת", ואז ראתה את הנאשם 1 דוחף את טארק אך, כך חזרה וציינה בעדותה, לא ראתה כי הנאשם 1 הכה את טארק ("חוץ מהדחיפה לא ראיתי שום מכות" - פ/47 ש' 24-27, ושוב בפ/48 ש' 11). בדומה אישרה ציטטה מהודעתה לפיה "האבא התחיל לדחוף את השוטר טארק לא ראיתי מכות שהחשוד הביא לשוטר טארק ולאחר מכן טארק ריסס גז פלפל עליו" (פ/47 ש' 32-28).

יש להדגיש כי יעל תיארה עימות שלם, מהרגע בו הנאשם 1 "התחיל" לדחוף את טארק ועד לריסוסו בתרסיס הפלפל. בנוסף, כפי שנראה בהמשך עולה כי עמדה בסמוך לשניים. לכן, לאמירתה החוזרת כי לא ראתה מכות מצדו של הנאשם 1 יש לייחס משקל ניכר.

31. יעל הוסיפה וסיפרה שטארק קירב את התרסיס לפניו של הנאשם 1 וריסס, כי היא עצמה הופתעה מן השימוש שעשה טארק בתרסיס, וכשהתבקשה להסביר מדוע פעל טארק כך השיבה "לא יודעת". עוד סיפרה שהיא עצמה נפגעה מן הריסוס, עיניה צרבו והיא יצאה מהמבנה לשאוף אוויר. דברים אחרונים אלה מעידים כי עמדה בקרבתם של טארק והנאשם 1 ופועלים בעד קבלת תיאוריה אודות העדרן של מכות מצד הנאשם 1 כלפי טארק לפני הריסוס.

יעל לא ידעה להשיב האם טארק הזהיר את הנאשם 1 טרם הריסוס, ואישרה שאם היה מזהיר הייתה מציינת זאת בהודעתה (פ/48). בהמשך אישרה כי השימוש של טארק בתרסיס היה חפוז, כי היא עצמה לא הייתה נוהגת כך וכי ניתן היה להימנע מן הריסוס, אך כשנשאלה האם הייתה הצדקה לשימוש השיב שיש לשאול את טארק וכי אינה יודעת מה חשב באותה עת (פ/50).

32. לדברים אלה משמעות ניכרת. המדובר בשוטרת-עמיתה, שאין סיבה כי תבקר את טארק שלא לצורך. מתיאוריה עולים שניים:

ראשית, העדרן של המכות להן טען טארק בהודעתו. שילוב נתון זה עם הקשיים עליהם עמדתי לעיל בהערכת תיאוריו של טארק להכאתו מאחור בידי הנאשם 1 לא מאפשר לאמץ תיאורים אלה ולבסס עליהם ממצאים לחובת הנאשם 1.

עם זאת אציין כי אני ער לכך שיעל טענה שהנאשם 1 דחף את טארק, וכי התנהלות זו עשויה לעלות כדי עבירת התקיפה. אדון בכך בהמשך.

שנית, עולה מתיאוריה של יעל שימוש של טארק בתרסיס בניגוד לנוהל שנסקר לעיל, כנגד דחיפה בלבד מצדו של הנאשם 1, ללא אזהרה או הודעה על מעצר כנדרש. זאת, ממרחק קרוב ותוך קירוב התרסיס לפניו של הנאשם 1, ומעל לכל - ללא צורך נראה לעין, היות שלצדו של טארק נכחו שוטרים נוספים ולא נטען או בוסס שנשקפה לטארק סכנה או כי לא ניתן היה להשתלט על הנאשם ללא ריסוסו בתרסיס הפלפל.

יש לקבל את התרשמותה של יעל, שנכחה במקום, ואשר הופתעה מן השימוש האמור וסברה כי הוא לא היה הכרחי. בנוסף, דברים אלה מוסיפים וגורעים מן היכולת לקבל את תיאורי טארק בהודעתו אודות תקיפתו בידי הנאשם 1, נוכח שימושו בתרסיס והנטייה האנושית שנזכרה לעיל להצדקת השימוש.

33. אעבור לאלמנטים נוספים מעדותה של יעל. היא תיארה כי בהגיעה למקום ניסו השוטרים להיכנס לדירה, כי החשודים גרמו רעש והדיפו ריח אלכוהול, כי החלה התקהלות סביב השוטרים וכי אחד החשודים "בוודאות זה הבן הגדול" החל לאיים על איתן. יעל לא ידעה לומר את נוסח האיום "משהו עם אני אראה אותך לבד, לא זוכרת מה. משהו עם אראה אותך לבד" (פ/45 ש' 10-1, השגיאות במקור. ראו גם פ/48 ש' 9). יודגש כי אין המדובר בהתייחסות להתרחשות בתוך ניידת המשטרה, אלא לאיומים שאינם נכללים בכתב האישום. בחקירתה הנגדית, כשהוצג לה שבחקירתה אמרה ששמעה את המילים "אני אזין אותך" השיבה "כן. אני אראה אותך לבד ואת ההמשך" (פ/49 ש' 21-22). יעל ציינה כי ניתן היה להבחין שמדובר ב"אח הגדול" כי יתר האחים במקום היו קטינים (פ/50 ש' 25). בהמשך, בסקירת עדותו של השוטר מועתז עדאוו, אראה מדוע אין בדברים אלה להצביע על הנאשם 2 דווקא.

34. לגבי התנהלותו של הנאשם 1, אישרה יעל כי בהודעתה לא נכתב שאיים על שוטרים וכי אם הייתה שומעת אותו מאיים הייתה כותבת זאת (פ/46 ש' 29-30). דבריה בנוגע לעימות הפיזי בינו לבין טארק נדונו לעיל.

3.2.3. השוטר מועתז עדוי

35. שוטר זה (להלן: "מועתז") העיד שכשהגיע עם שוטרים נוספים למקום האירוע פגשו הם באיתן ולאחר מכן "ניסינו לעלות לבית נתקלנו באבא ובבנים שלהם שהיו עם ריח של אלכוהול ותוך כדי היה שם מעצר שאני חושב שעצרנו את אחד הבנים בעקבות קללות ואיומים ובעיקר כי לא נתנו לנו להיכנס לבית לעצור את החשוד שתקף את איתן" (פ/55 ש' 16-13). לא הובהר במי מהבנים דובר. בהמשך העדות חזר מועתז וטען כי לאורך האירוע "נתקלנו בקללות ובהדיפות של האבא והבן" (פ/59 ש' 8-9); "הבן השני הגדול יצא מהבית תוך כדי קללות ודחיפות" (פ/59 ש' 16); "ראיתי דחיפות בכניסה לבית" (פ/59 ש' 28); "הייתי עד לדחיפות והמולה בכניסה לבית" (פ/60 ש' 23); "כל מי שהיה כולל האב מנע מאיתנו להיכנס כולל קללות דחיפות" (פ/62 ש' 26-27. ראו גם פ/65 ש' 13). בנוגע להתנהלות הנאשם 1, מועתז ציין כי הוא זוכר את "האבא" בהקשר של ביצוע דחיפות, הגם שאישר שלא ציין את שמו בהודעה

שמסר בחקירת המשטרה (פ/61 ש' 3, פ/62 ש' 19-22, פ/62 ש' 26-27). הגם שהתייחס לכך שהנאשם 1 נעצר לאחר שתקף את טארק (פ/59 ש' 9), אישר שלא ראה את התקיפה בעצמו כך שדבריו בנושא אינם קבילים להוכחה (פ/60). מועתז הוסיף כי "או האבא או הבן שנעצרו סליחה על הביטוי אמר לאחד השוטרים 'אני אזין אותך' אני הייתי שם ושמעתי ובגלל זה הוחלט לעצור" (פ/55 ש' 23-24), אך לא זכר להגיד מי מהם אמר זאת. עוד ציין כי שמע את הביטוי "נזין אתכם במח"ש" וקללות נוספות אך ציין כי לו היה שומע ביטויים כגון "אני ארצח אתכם" או "אני אהרוג אתכם" היה מציין זאת מפורשות, ולו היה שומע איומים היה עוצר את המאיים (פ/64 ש' 16-19, פ/65 ש' 3 ו-12).

36. אציין כי להבדיל מהתייחסות אל "האב", כאשר אין מחלוקת כי אבי המשפחה הוא הנאשם 1, התייחסותו של מועתז לבני המשפחה נעשתה בצורה בלתי אחידה ותוך שימוש בביטויים שונים כגון "הבן", "הבן הגדול" ו"הבן השני הגדול". כך לדוגמא אמר כי "נתקלנו בקללות ובהדיפות של האבא והבן [...]. ואחרי זה יצא הבן הגדול והמשיך לקלל ולאיים והחלטנו לעצור גם אותו [...]. הבן השני הגדול יצא מהבית תוך כדי קללות ודחיפות [...]. אולי לא איום אבל גם אותו עצרנו" (פ/59 ש' 8-16). דברים אלה חשובים היות שהם מעלים - בניגוד לדברי יעל - כי במקום נכחו לפחות שני "בנים גדולים", ולא מאפשרים לראות באמירה של מי מהשוטרים אודות מעשי "הבן הגדול" כהצבעה על הנאשם 2 דווקא, מבין משפחתו מבורכת הילדים של הנאשם 1. עוד ראו התייחסותו של הנאשם 1 לבנים שנכחו במקום ולפערי הגילאים ביניהם, שתובא בהמשך בסקירת עדותו.

37. התרשמתי כי מועתז העיד בצורה אמינה. לא היו אינדיקציות להפרזה או כזב בדבריו. הוא אף אישר בכנות שאינו זוכר נקודות מסוימות בשל הזמן שחלף בין מועד האירוע לבין ישיבת בית המשפט בה העיד. ועם זאת, מהסיבה שהובאה לעיל לא ניתן לראות בדבריו משום הצבעה על אקט מסוים שביצע הנאשם 2 דווקא. בנוגע לנאשם 1 יש בעדותו להראות כי הלה מנע מהשוטרים להיכנס לדירה, באמצעות "הדיפות" או דחיפות וקללות. הדבר מתיישב עם תיאוריה של יעל אודות דחיפה של הנאשם 1 את טארק במהלך ניסיונות הכניסה.

4.2.3. עדות השוטר מוטי כהן

38. השוטר מוטי העיד כי הגיע למקום האירוע בשל קריאה של שוטר שתוקפים אותו, יחד עם שוטר נוסף שלא הובא לעדות. בהגיעו למקום הן השוטרים והן המשפחה היו מחוץ לדירה, היתה מהומה במקום והוא חש צריבה בעיניו בשל חומר הפלפל. במקום נכחו "האבא" וכן 3 ילדים ממשפחת מאוריצי ועוד כמה חברים", כולם היו "ממש, ממש שתויים" ו"כל הזמן הזה שהיינו שם הם לא הפסיקו לאיים ולקלל את השוטרים" (פ/12 ש' 19-21). מוטי אישר שהנאשם 1 נפל על גדר במקום, אך הכחיש שהוא (מוטי) גרם לכך. במסגרת זו גם התייחס למשפט שרשם בדו"ח הפעולה שלו בו ציין כי "השוטר הרצל צעק לו לאחר שאיים על השוטר איתן ואמר לו 'אני אזין אותך' שוטר אחר צעק לו עוף אחורה, הלק אחורה ונתקל בגדר ונפל..." (פ/15 ש' 18-20).

39. לא מצאתי פגמים במהימנותו של מוטי, שהעיד בצורה ישירה וכנה, ובכלל זה אישר כי אינו מכיר את שמותיהם של בני המשפחה ונמנע מלהצביע בצורה לא מדויקת על הנאשם 2 דווקא כמי שביצע עבירה. לכן, אני מקבל את טענתו כי הנאשם 1 אמר לאיתן את המילים המובאות לעיל. עם זאת, עדותו של מוטי לא יכולה לשמש לייחוס עבירה כלשהי לנאשם 2. מוטי חזר ותיאר המולה, דחיפות, קללות ואיומים, אך דרך כלל לא הצביע על אדם ספציפי שביצע דבר ספציפי ותיאוריו אופיינו בהכללה שנגעה לנוכחים במקום. הוא ידע להצביע על "האבא", שהוא כאמור נאשם 1, אך לגבי ילדי המשפחה לא נקב בשמות או פרטים מזהים וציין כי "מי שאיים זה היה בעיקר האבא וילד אחד שאיני יודע את שמו שהוא היה ילד גדול, גם הילד הקטן בן ה-11 שגם איים" ולא ידע לנקוב בשמות (פ/16). דבריו לא מצביעים

אפוא על נאשם 2, וגם לעניין זה יוזכרו דברי מועתז מהם עלה שבמקום נכח יותר מ"ילד גדול" אחד ממשפחת הנאשמים.

5.2.3. סיכום החלק השני

40. סקירת ראיות התביעה לא מאפשרת לקבוע, בדרגה הנדרשת בפלילים, כי הנאשם 1 תקף את טארק במכות. זאת, הגם שעדויותיהם של יעל ומועתז מצביעות על דחיפה או הדיפה. מנגד, מעדותה של יעל עלו פגמים בשימוש שעשה טארק בתרסיס הפלפל כלפי הנאשם 1. אשר לטענה לקללות מצד הנאשם 1 לאחר מעצרו, השילוב שבין עדויותיהם של איתן ומוטי מחייב לקבוע כי הנאשם 1 קילל את איתן "אני אזיין אותך". השאלה האם מדובר בעבירה תדון בהמשך. עוד יצוין שמעדותו של טארק עלה כי הנאשם 1 לא התנגד למעצרו (ת/ש' 4).

בנוגע לנאשם 2, איני סבור כי ראיות התביעה מצביעות באופן חד משמעי עליו כעל מי שביצע עבירה כלשהי בחלק זה של ההתרחשות.

3.3. חלק שלישי: התנהגות הנאשמים בעת נסיעתם בניידת המשטרה

41. היות שהם אשר נכחו בניידת עם הנאשמים, העידו על ההתנהלות בחלק זה השוטרים איתן וברוך. סקירת עדויותיהם תיעשה בשים לב לנטען בכתב האישום בנוגע לחלק זה, לפיו הנאשם 2 איים על איתן בלשון המובאת שם וזאת במהלך הנסיעה לתחנת המשטרה.

42. איתן העיד כי שני הנאשמים הוסעו לתחנה בניידת בה נהג וכי "כל הדרך איימו עלי שירצחו אותי, שאני צריך לשמור על עצמי, להסתכל לצדדים לא זוכר כל כך". כשנשאל מי מהנאשמים איים, השיב שאינו זוכר (פ/ש' 30-19/ש' 1). התביעה ניסתה לרענן את זכרונם באמצעות עיון בהודעתו, ואיתן השיב "אני נזכר בכל המלל אך לא יכול לומר בוודאות מי איים" (פ/ש' 16). בשלב זה לא ביקשה התביעה להגיש את אמרותיו בחקירה, ודבריו נותרו בעינם.

43. ברוך תיאר בעדותו שבמהלך הנסיעה היו "כל הזמן קללות צעקות איומים" (פ/ש' 19). עם זאת, לא זכר לומר מי קילל ואיים וגם לא ידע לומר בוודאות האם ידע לומר זאת בזמן אמת (פ/ש' 40-42).

הדבר מובילנו להודעתו, ת/1, בה אמר כי "במהלך הנסיעה למרחב עם מאוריציו ואביאל הם לא הפסיקו לקלל אותנו ולאיים שהם ילכו איתנו אישית וישתתפו בלוויה שלנו ועוד איומים שאני לא זוכר" (ש' 12-13). גם במסמך זה לא יוחסה אמירה ספציפית למי מהנאשמים.

44. כך, ראיות התביעה לא מצביעות על הנאשם 2 דווקא כעל מי שאיים על איתן במהלך הנסיעה, ולא שוללות את האפשרות כי הדברים נאמרו בידי הנאשם 1. גם נוסח הדברים הנטענים לא בוסס, וממילא שלא ניתן להעריך כי הם מגלמים "איום" במשמעותו המשפטית.

4. פרשת ההגנה

1.4. עדותו של הנאשם 1

45. עדות זו לא יכולה לבסס ממצאים לזכותו של הנאשם 1. הוא הציג תזה שהתמקדה בהכחשה גורפת ובלתי משכנעת, תוך הצגת עצמו כקורבן בלבד. דבריו הוצגו באופן מהוסס ופעמים רבות נטה לחסות בצל חוסר הזיכרון. לא התרשמתי מאמינות הדברים.

46. בפתח הדברים אזכיר אלמנטים מעדותו הנזכרים גם בעדויות מי מהשוטרים. הנאשם 1 ציין כי "כל הילדים היו בבית" הגם שלא זכר אם בנו הגדול, בן 31, נכח אף הוא. עוד ציין כי סדר הילדים לאחר מכן הוא "אביאל, אליעד, דניאל, נתנאל, חננאל ואוראל" וכי פער השנים בין אביאל, הוא הנאשם 2, לבין אליעד הוא שנה (פ/78 ש' 17-18, 28). כאמור, דברים אלה בשילוב עדותו של השוטר מועתז מעלים אפשרות שלא נסתרה כי התייחסויותיהם של שוטרים-עדים ל"בן הגדול" או ל"ילד הגדול" לא נגעו לנאשם 2.

הנאשם 1 גם לא התכחש לכך שכאשר השוטרים הגיעו שמע מוזיקה בעצמה גבוהה, והסביר זאת בבעיית שמיעה שיש לו (פ/79 ש' 8-11). עוד מסר כי הוא אינו נוהג לנעול את דלת הדירה. גם במובנים אלה מתיישבת עדותו עם זו של השוטרים איתן וברוך, שמסרו כי הגיעו לברר תלונה על רעש ושמעו מוזיקה בעצמה חריגה, וכי נכנסו לאחר נקישות על הדלת ללא תגובה וכי הדלת לא הייתה נעולה. זאת, הגם שבניגוד אליהם הנאשם 1 טען שהדלת הייתה סגורה.

47. מכאן לתוכן העדות: את תחילת האירוע תיאר הנאשם 1 באופן הבא: "שמענו מוזיקה, עשינו על האש עם כל הילדים בבית, אני ואביאל ישבנו לשתות. שוטרים נכנסו לתוך הפרוזדור של הבית, אני לא שמעתי שום נקישות היתה מוזיקה. אביאל ראיתי אותו שהוא קם הלך לכיוונם אמר שאין להם זכות להיכנס לתוך הבית, אמר להם צאו החוצה אין לכם שום צו וזכותנו לשמוע מוזיקה עד 23:00 בלילה. הוא הלך לכיוון שלהם באתי אליו לכיוון שלו אמרתי זוז אחורה, הם בכל זאת נכנסו לתוך הבית פתאום הבחור שלף גז מדמיע התחיל לרסס אותנו" (פ/77 ש' 15-20). ראו תיאור דומה בפ/79 ש' 2-6). בהמשך חזר הנאשם 1 על כך שהנאשם 2 (אביאל) הוא שניגש ראשון לשוטרים ודרש מהם לצאת, והציג את עצמו כמי שניסה להרחיק את הנאשם 2 מן השוטרים ("אני דחפתי אותו שיכנס לתוך הבית" פ/80 ש' 15-25).

אלא, שמיד בהמשך סטה הנאשם 1 מתיאור זה של מעשיו-שלו, ותיאר כי הוא עצמו התקרב לשוטר ודרש ממנו לצאת. בתגובה, כך טען, שלף השוטר את התרסיס והחל לרסס ללא סיבה ("התחילו לרסס אל תוך הבית [...] כשאני התקרבת אליו ואמרתי להם תצאו בחוץ הוא שלף את הגז וריססו לחדר של הילד הגדול שלי [...] פתאום ככה הוא החליט שהוא מרסס" (פ/81 ש' 12-13)). גם בשים לב לפגמים שנפלו בשימוש בתרסיס עליהם עמדתי לעיל, תיאורו של הנאשם 1 היה מופרז. לפי תיאורי עדי התביעה, המקובלים עלי לעניין זה (בדגש על תיאורו של ברוך שנסקרו לעיל), הריסוס נעשה בידי איתן בעת שעמד בפרוזדור הגישה לתוך הדירה, על סף היציאה ממנה, וכלפי אחד האנשים עמם התעמת איתן. תיאור של שליפת התרסיס ללא כל סיבה וריסוס שרירותי לתוך הבית לרבות לתוך אחד מחדרי המגורים הוא תרחיש רחוק ומוקצן, שאיני מקבלו. לאיתן גם לא הייתה סיבה לרסס לתוך חדר המגורים, ולו ביקש (כמשתמע מדברי הנאשם 1) לפגוע ללא סיבה ביושבי הדירה, יכול היה לרסס לעברם.

מגמת ההפרזה בדברי הנאשם 1 ניכרה גם בתשובתו עת נשאל כמה שוטרים היו במקום באותה עת. בתגובה השיב "היו הרבה שוטרים. לא זוכר כמה" (פ/80 ש' 27). אלא, שלפי עדויות התביעה בשלב זה של ההתרחשות נמצאו במקום רק השוטרים איתן וברוך. מדובר בביטוי נוסף של ניסיונו של הנאשם 1 להעצים את האירוע ואת מצבו במהלכו.

48. פער נוסף בדברי הנאשם 1 נגע לשאלה האם נכנס לאמבטיה במהלך חלקה הראשון של ההתרחשות. מיקום

חדר האמבטיה תואר על ידי הנאשם 1 - "יש פרוזדור ויש את האמבטיה. אם אני נכנס לפרוזדור מימין המקלחת" (פ/81 ש' 19). איתן תיאר כי הנאשם 1 נכנס לחדר שנמצא בחלקו הימני של הפרוזדור (פ/18 ש' 15). גם ברוך טען כי ראה את הנאשם 1 נכנס לאמבטיה. בהתייחסו לנקודה זו, טען הנאשם 1 תחילה כי לא נכנס לאמבטיה כלל (פ/81 ש' 17). מיד לאחר מכן שינה את גרסתו והודה כי נכנס לחדר האמבטיה אך טען שעשה זאת רק לאחר הריסוס ("אחרי שריסוס אותי כן. ניסיתי לשטוף את הפנים והרגשתי שהכל שורף לי כל הפנים" - פ/81 ש' 19-24).

49. מגמת ההעצמה ליוותה את המשך תיאוריו של הנאשם. לאחר השימוש בתרסיס הפלפל, כך טען, יצא הנאשם 2 החוצה ו"השוטרים התחילו להגיד אתה תבוא לפה אתה תבוא לפה משיכות כאלה אמרתי לו להיכנס לבית, ניסינו לסגור את הדלת אך לא הצלחנו כי הם תפסו בחוזקה והם ריססו שוב לתוך הבית". עד כה ניתן לקבל את התיאור, המתיישב עם העובדה כי גם טארק ריסס לעברו של הנאשם 1 כמפורט לעיל, אלא שאז הוסיף הנאשם 1 כי השוטרים עמדו "צמוד לדלת וגם מהחלון מרססים גז" וכי הוא ראה "שוטרים שמרססים" - בעוד שראיות התביעה מראות כי רק טארק ריסס (פ/83 ש' 14-22). תיאור נוסף של אותו שלב לווה בהפרזה דומה: "יצאנו החוצה דוחף אותי לפה דוחף אותי לשם לא יודע משהו שהיה עם קסדה לא הזדהה הוא זרק אותי לרצפה, בתוך העיניים בקושי ראיתי בגלל הריסוס. דחפו אותנו ניסינו להיכנס בחזרה לתוך הבית עוד הפעם היה גז דרך החלונות של הבית ריססו אותנו, דחפו אותנו, ניסיתי לצאת לבחוץ עוד הפעם אמרתי לאביאל להיכנס זרקו אותי לרצפה, עשו לי ביד צלקת כמו שטף דם" (פ/77 ש' 15-24. ההדגשות הוספו).

איני מקבל את טענת הנאשם 1 כי השוטרים ריססו בתרסיס הפלפל דרך חלונות הדירה לתוך הבית. איש מהנוכחים מחוץ לדירה לא מסר על כך, וזהו תיאור מופרז המתיישב עם הרושם הכולל מעדות הנאשם 1. מדבריו לעיל עולה גם כי הוסיף והפריז כשטען שהשוטרים ריססו פעמיים דרך החלונות.

ניסיונותיו להציג עצמו כקורבן כלו גם כשהתייחס לנפילתו ארצה: כאמור לעיל, הוא טען כי נזרק ארצה בידי השוטרים. כאשר נטען בפניו כי נפל משום שאחד השוטרים ביקש להרחיקו מהמקום, השיב באופן ש"פיתח" את הטענה לכדי זריקתו ארצה פעמיים: "היה עם קסדה על הראש תפס אותי וזרק אותי על הרצפה, אמרתי שאני רוצה שהוא יזדהה ועוד פעם הוא זרק אותי". כאשר נטען בפניו כי תיאור זה, של זריקתו פעמיים על הרצפה עולה בבית המשפט לראשונה, ענה - "זה היה איפה שיש גדר והוא תפס אותי והעיק אותי על הרצפה" (פ/84 ש' 5-8). אף בהמשך טען כי "השוטר תפס אותי וזרק אותי על הרצפה, אני זוכר שהוא היה עם קסדה בראש ולא היה מוכן להוריד אותה, תפס אותי שוב וזרק אותי על הגדר" (פ/84 ש' 30-31).

50. האופי החד-צדדי של תיאוריו הנאשם 1 בלט כשטען כי למרות תקיפתו בידי השוטרים הוא עצמו לא עשה דבר, ואף לא הגיע למגע עם השוטרים ("לא השתמשתי בידים ולא הייתי במגע פיזי בכלל [...] לא הגעתי איתו לשום מגע. הם תפסו אותי ביד וזרקו אותי ברצפה" (פ/78 ש' 10-11); "לא הרמתי ידיים ולא הגעתי לשום מגע" (פ/80 ש' 31); "לא השתמשתי בידים", "לא נגעתי בשום שוטר" (פ/83 ש' 9, 25)) ובחקירתו: "לא היה שום מגע פיזי" (ת/6 ש' 85). בדומה, הכחיש כי קילל מי מהשוטרים או איים עליהם (פ/78 ש' 10-11, פ/84 ש' 10) וטען שבהיותו בניידת מצבו היה כה גרוע עד שלא יכול היה כלל לדבר וממילא שלא קילל או איים ("לא יכולתי לדבר הייתי מרוסס כולי בגז [...] בניידת לא דיברתי איתם שום מילה [...] לא קיללתי שום שוטר" (פ/84 ש' 13-18)).

אפיון עדותו של הנאשם 1 עולה גם מהתייחסויותיו לטענה כי הנאשם 2 איים או קילל במהלך הנסיעה בניידת. תחילה אישר כי נסע בניידת יחד עם הנאשם 2 אך טען שלא שמע קללות. בהמשך נשאל על ידי האם נסע עם הנאשם 2, וענה באופן שונה - כי הוא אינו זוכר. הנאשם 1 המשיך ונשאל אם שמע קללות מצד הנאשם 2 בנסיעה והשיב בשלילה -

תשובה ממנה השתמע כי נסע עם הנאשם 2 בניידת. אז נשאל האם אפוא נסע עם הנאשם 2 באותה ניידת, ובתשובה טען "אין לי מושג, אני לא זוכר" (פ/84 ש' 32-פ/85 ש' 9).

51. כל אלה דוגמאות לרושם שליווה את עדות הנאשם, שניסה בצורה בולטת ובלתי אמינה להרחיק עצמו מכל עימות עם השוטרים, נע בין חוסר זיכרון לבין הכחשה גורפת, והציג תיאור מועצם לשלילה של התנהלות השוטרים שאינו מתיישב עם הראיות אותן מצאתי אמינות. בשל כך, איני יכול לבסס ממצאים המועילים להגנה על עדותו.

2.4. עדותו של הנאשם 2

52. עדותו של נאשם 2 העלתה רושם דומה לזו שליוותה את עדות הנאשם 1. ניכרה בה הפרזה של מעשי השוטרים, מזעור של תרומת הנאשמים לאירוע, והרחקה עצמית. גם על עדותו לא אוכל לבסס ממצאים לזכותו.

53. את תחילת האירוע תיאר הנאשם 2 באופן הבא - "בסביבות שמונה וחצי תשע וחצי כזה ישבנו בבית עשינו על האש, משהו כמו כוסית אפילו עדיין לא שתינו נכנסו שני שוטרים בבית, האח הגדול לא היה, הייתי אני ואליעד נתנאל דניאל אוראל וחננאל [...] נכנסו שני שוטרים [...] השוטרים בתוך הבית, הבחנתי באחד השוטרים ובאתי אליהם הייתי פצוע לא יכולתי לעשות משהו, אמרתי להם לצאת מהבית כי אין להם צו, אחד השוטרים הלך אחורה יצא מהבית, תוך כדי אני מדבר איתו [...] אבא שלי בא לכיווני, פתאום השוטר לא יודע מה פתאום גז בבית ולא הפסיק לרסס [...] הם יצאו מהבית נעלנו את הדלת אף אחד לא נכנס ואף אחד לא יצא, כשאחד השוטרים בא וריסס את הגז מהחלון לא היה לנו מה לעשות יצאנו לבחוץ ראינו קרוב ל-10-15 שוטרים מקללים" (פ/86 ש' 4-14).

תיאור זה אינו אמין. הטענה "אפילו עדיין לא שתינו" (גם בהודעתו טען שלא שתה - ת/7 ש' 51) סותרת את דברי הנאשם 1 שאישר כי הוא והנאשם 2 שתו אלכוהול (לעיל וכן ת/6 ש' 28), וכן את דבריהם של מספר שוטרים שהעידו על ריח אלכוהול שנדף מהנאשמים ויתר הנוכחים ועל התנהגות שהושפעה מכך (ראו עדויות מוטי (פ/12 ש' 20-19), איתן (פ/20 ש' 6-7), ברוך (פ/35 ש' 1-4), יעל (פ/45 ש' 2), מועתז (פ/53 ש' 26, פ/63 ש' 4)). היא מעידה על ניסיון הנאשם 2 להרחיק עצמו בכזב ממעורבות בעייתית באירוע. כך גם התכחשותו לעצמת המוסיקה במקום, בשלה נקראו השוטרים להגיע (ובלשונו: "מערכת של בית סבירה", פ/88 ש' 5-8). יצוין שבחקירתו, כאשר הוטח בו נושא זה, לא התכחש לו הנאשם (ת/7 ש' 8-10).

עוד יש לתת את הדעת לתיאור הריסוס בידי השוטר, אותו מסר הנאשם 2 ושהוא תיאור מופרז ("לא הפסיק לרסס"). כך גם בהודעתו ת/6 ("אמרתי לו מה קרה לכם תצאו בחוץ ונדבר. השוטר ישר הוציא גז מדמיע ויישר רוסס לנו בתוך הפרצוף" - ש' 38-39. השגגות במקור). נטייתו של הנאשם 2 להגזים ניכרה גם בטענה כי לאחר שיצא אל מחוץ לדירה ראה "קרוב ל-10-15 שוטרים מקללים" (תיאור שחזר בהמשך עדותו, פ/88 ש' 32) וכן בטענתו, בדומה לאביו, לפיה השוטרים המשיכו לרסס בתרסיס הפלפל גם לאחר שיצאו מן הדירה, לתוך הדירה, דרך חלונותיה (פ/86 ש' 13). הנאשם 2 אף ייחס לשוטר ברוך ריסוס גז יחד עם איתן (שם, ש' 27). דובר בטענות מופרזות, שלא רק שאינן מתיישבות עם מכלול הראיות אלא גם לא נטענו בידי הנאשם בחקירת המשטרה, בהודעתו ת/7.

54. הנאשם 2 הוסיף וניסה להרחיק עצמו ולהטיל את "האשם" בשוטרים כאשר תיאר את התנהלותו כלפיהם. דובר בתיאור של פניה מנומסת ושלווה תוך ניסיון לא משכנע להסתיר את תרומתו לאירוע. לדבריו, עם כניסת השוטרים ניגש אליהם וביקש בצורה יפה שיצאו מהבית כדי ש"נדבר מחוץ לדלת ננמך את המוזיקה ונעשה מה שאתם רוצים"

וטען שלא ידע מה גרם לשוטר איתן "להוציא את הגז ולרסס את כל הבית" (פ/86 ש' 22-23) "כל הבית מרוסס" (שם, ש' 12). בהמשך אף הוסיף כי "אחד השוטרים לא יודע מה הקטע שלו היה פרנציפ התחיל להשפיר את הגז" (פ/88 ש' 17-20). זהו תיאור של אקט חד-צדדי מצד השוטר, ללא כל עימות, שבפני עצמו הוא מופרז ולא אמין.

כך גם בהמשך, כאשר נשאל הנאשם 2 האם קילל את השוטרים או איים עליהם, שאז טען בתחילה כי "לא קיללתי אותם ולא כלום". אלא, שמיד לאחר מכן אישר ש"אולי יצאה קללה מהגז כי לא היה לנו כבר מה לעשות אבל להגיע למצב של לאיים עליהם? למה? לא איימתי עליהם" (פ/86 ש' 29-30). בהמשך שינה את גרסתו ואישר שקילל - "קיללתי אחרי שריססו אותי בטח שאני אקלל" (פ/90 ש' 4) ומיד לאחר מכן חזר בו וטען כי "לא קיללתי ולא איימתי. אמרתי שאתבע אותם אישית במח"ש" (פ/90 ש' 13). פערים אלה נשנו במהלך עדותו, כאשר תחילה הכחיש שהשתולל או קילל בעת הגעתו לחקירה ("לא זכור לי. למה שאני אקלל?" פ/90 ש' 31-פ/91 ש' 2), אך לאחר שהוצג לו שבהודעתו אמר "אולי קללות מעצבים אבל לא יותר מדי" (ראו ת/7 ש' 42), חזר ואמר ש"אולי בגלל הגז" ומיד לאחר מכן לשאלה "אז קיללת אותם" ענה "לא זוכר" (פ/91 ש' 3-8).

55. כך גם לגבי "תרומה פיזית" מצדו לעימות עם השוטרים. תחילה, כאשר נשאל האם תקף את השוטרים, השיב הנאשם 2 "לא תקפתי אף אחד" (פ/86 ש' 25). אלא שבהמשך מסר כי "אחרי שהתיזו טארק הזה שהיה פה מהחלון [...] יצאנו ראינו איזה 10-15 שוטרים התחיל וויכוח עם הידיים". בדברים אלה אישר אפוא מגע פיזי. אלא, שמיד לאחר מכן שינה הנאשם 2 דבריו והכחיש מגע או "ויכוח עם הידיים", ובלשונו: "מה יש לנו לדחוף? אנחנו לא רואים. יצאנו בחוץ מרוססים. עשר שוטרים פתאום אוזקים אותך" (פ/88 ש' 31-פ/89 ש' 3).

56. לא התרשמתי אפוא ממהימנות הדברים, ולא אוכל לבסס עליהם ממצאים לזכות ההגנה.

57. להשלמת סקירת ראיות ההגנה, אציין כי הוגש פרוטוקול מדיוני המעצר (נ/1) בו תועדה חבלה לנאשם 1, של המטומה אדומה מעל מרפקו ואמירה שלו לפיה יש לו חבלה מאחורי האוזן השמאלית. החבלות צולמו גם בתמונות שהוגשו כת/5. כאמור, אין מחלוקת שהנאשם נפל על גדר, אך איני סבור שדי בראיות שהובאו בפני כדי להצביע על מי מהשוטרים ולקבוע שתקף את הנאשם 1 באירוע.

5. דיון

58. ראיות השוטרים מציגות אירוע שהחל בתלונה על רעש, והסלים לכדי עימות אלים. אין עוררין כי התיאורים שנמסרו בידי עדי התביעה, שהתייחסו לנאשם 1 ולבני משפחתו כמי שהתנגדו לפעולות השוטרים בצורה אקטיבית, לרבות קללות ודחיפות, מעלים חשד כבד למעורבות הנאשמים בהסלמת האירוע. לצד העדויות, קשה לקבל כי ההתרחסות הייתה מגיעה לכדי דחיפות, קללות ועימות פיסי לרבות שימוש בתרסיסי הפלפל לולא נתקלו השוטרים בהתנגדות בעייתית.

ועם זאת, לא די בחשד או ברושם לצורך הרשעה בפלילים, ויש לבחון האם המאשימה הוכיחה כי נאשם ספציפי ביצע אקט מסוים העולה כדי עבירה.

59. בחינת ראיות התביעה ברוח זו מעלה מסקנה, לפיה רוב הנתען בכתב האישום לא בוסס ברמת הוכחה שמעל לספק סביר.

בנוגע לחלקו הראשון של האירוע, מהטעמים שהובאו לעיל בפרק 4.1.3, אין בראיות המאשימה להוכיח איום מצדו של

הנאשם 2 כלפי איתן בתוך הדירה, או דחיפות של איתן וברוך. עם זאת, בוסס כי הנאשם 2 נצמד לאיתן ודרש ממנו ומברוך לצאת וסירב לדרישת השוטרים להנמיך את המוזיקה. בנוגע לנאשם 1, בוסס כי לצד דרישתו ודרישת הנאשם 2 מהשוטרים לצאת מן הדירה, הנאשם 1 גם דחף אותם החוצה באמצעות חזהו.

בנוגע לחלקו השני של האירוע, כפי שראינו לא ניתן לקבוע כי הנאשם 1 תקף את טארק במכות אגרופ או במשיכה. עם זאת, עדויות השוטרים מועתז ויעל מבססות כי דחף או הדף את טארק, בניסיון למנוע ממנו לפתוח את דלת הדירה, ועדותו של השוטר מוטי מעלה כי בהמשך ובעת הובלתו לניידת אמר לאיתן "אני אזיין אותך יה מאנייק". לא בוסס שהנאשם 2 ביצע עבירה כלשהי בחלק זה.

אשר לחלק השלישי הנוגע להתנהלות בניידת, ההתייחסות הגורפת של העדים איתן וברוך לנאשמים כמכלול לא מאפשרת לקבוע, ברמה הנדרשת בפלילים, כי הנאשם 2 איים על איתן.

60. לא ניתן אפוא לקבוע כי רוב העבירות שיוחסו לנאשמים בוצעו על ידם. רוב המעשים לא הוכח ברמה העובדתית. אשר לאמירה מצדו של הנאשם 1 לשוטר איתן במהלך הובלתו לניידת, הרי שבכתב האישום (סעיף 6) לא נטען שדובר באיום אלא בקללה, ודבר זה מקובל עלי:

הביטוי הגס "אני אזיין אותך" שהשמיע הנאשם 1 עשוי, כך לפי פסיקת בתי המשפט, לעלות כדי עבירה פלילית בנסיבות מתאימות (ע"פ 5498/10 פלוני נ' מדינת ישראל (6.4.11); רע"פ 6268/12 שחורי נ' מדינת ישראל (4.9.12)). לצד זה, נקבע לא פעם כי מדובר באמירה שעשויה להיאמר בשעת כעס, שיש בה גידוף מכוון ולא איום, ביטוי אשר הפך, למרבה הצער, ל"סלנג" יומיומי (ת.פ. (י-ם) 7464-03-10 מדינת ישראל נ' גפשטיין (10.4.16); ת.פ. (אי') 29836-12-14 מדינת ישראל נ' כראדי (17.8.15); ת.פ. (ב"ש) 6918-08-11 מדינת ישראל נ' אלקשחר (5.11.12); ת.פ. (רמ') 5408-11-09 מדינת ישראל נ' עזרן (30.10.12)).

עבירת האיומים מוגדרת בסעיף 192 לחוק העונשין, העוסק במי ש"מאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו...". הבחינה האם מדובר באיום תיעשה מנקודת מבטו של אדם מן היישוב בנסיבותיו של המאיים. השאלה היא האם, בשים לב למהות האמירה והמסר הגלום בה, להקשר בתוכו נאמרת האמירה ולמכלול הנסיבות, יש בדברים הנאמרים להקניט או להטיל אימה בלבו של האדם מן היישוב (רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל פסקה 12 (4.1.06), ע"פ 3779/94 חמדני נ' מדינת ישראל (11.2.98)).

במבחן זה, איני סבור כי שוטר סביר בנעליו של איתן היה רואה באמירה איום. יש לזכור כי הדברים נאמרו בנוכחות שוטרים נוספים, לאחר מעצר הנאשמים ובאירוע בו "הופרחו" קללות למכביר. בנסיבות אלה, יש לראותם כהבעה גסה של מחאה וכעס, ולא כעבירה פלילית של איום.

61. המעשים שכן הוכחו הם כדלקמן: בנוגע לנאשם 1, הוכח שדחף את השוטרים ברוך ואיתן באמצעות חזהו כדי להביאם לצאת מהדירה, וכן כי בהמשך דחף או הדף את השוטר טארק כשזה ניסה לפתוח את דלת הדירה. המדובר בעבירת תקיפה, כלפי שוטרים שמילאו תפקידם כחוק. בנוגע לנאשם 2 בוסס כי בחלק הראשון של האירוע נצמד לאיתן ודרש מהשוטרים לצאת מהדירה תוך סירוב לדרישתם להנמיך את עוצמת המוזיקה. כזכור, יוחסה לו גם עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שהגדרתה בסעיף 275 לחוק העונשין חלה על מעשים שבוצעו במטרה "להפריע לשוטר

כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך...". במקרה דנן פעלו השוטרים כדי למנוע רעש, וברי שהנאשם התכוון למנוע זאת ולכל הפחות צפה בדרגה הקרובה לוודאי כי דרישותיו וסירובו עלולים להכשיל את פעולת השוטרים.

62. האם ראוי להרשיע את הנאשמים בעבירות האמורות? לטעמי, התשובה היא בשלילה.

63. כנימוק ראשון, גם אם לא מרכזי, למסקנתי זו אציין כי הטענה להדיפת השוטר טארק בידי הנאשם 1 לא נכללה בכתב האישום. לנאשם 1 יוחסה תקיפה בדרך של מכות אגרופ בחזה וביד ומשיכתו של טארק. אלה לא הוכחו. אמנם, לבית המשפט סמכות להרשיע נאשם גם בגין עובדות שלא נטענו בכתב האישום, אך בנסיבות הליך זה איני סבור שראוי לעשות כן.

64. הדבר מובילי לנימוק השני והמרכזי. אין עוררין כי התנגדות למלאכת השיטור היא מעשה חמור, הפוגם באינטרס הציבורי שמגלמת מלאכה זו. כך גם בהקשר דנן, בו הגיעו השוטרים כדי לטפל בתלונה על רעש, ונתקלו בדרישות הנאשמים לצאת מהדירה, בסירוב ובדחיפות מצדו של הנאשם 1. אלא, שמנגד ניצבים שיקולים לא מבוטלים שעניינם בשימוש החוזר שנעשה באירוע זה בידי שוטרים, באמצעי של תרסיס הפלפל, וזאת בצורה המעלה קשיים.

65. הדיון שנערך באמצעי זה לעיל, בפסקה 19 ואילך, בהתייחס לנוהל המשטרתי בנושא (ת/9), העלה כי תרסיס הפלפל הוא אמצעי פוגעני, שפגיעתו עלולה להביא לתחושות צריבה, דמע, נפיחות בעיניים וקשיי נשימה. מספר שוטרים שהעידו בהליך זה סיפרו על פגיעתו האפשרית הקשה של תרסיס הפלפל, אחת מהם, יעל, נפגעה ממנו עד כדי קושי לפתוח את עיניה, ושוטר נוסף, מועתז, התייחס לסכנה של חנק בשלה אסור השימוש בתרסיס בתוך מבנה (פ/66 ש' 14). לצד תסמיני הפגיעה, יש להזכיר כי מדובר באמצעי שאינו ממוקד בשל התפשטות הגז ועל כן השימוש בו יוצר סיכון לפגיעה רחבה באחרים, ולראייה עדויותיהם של השוטרים יעל ומוטי שסיפרו על השפעת התרסיס עליהם.

כפי שראינו לעיל, אופי זה של אמצעי תרסיס הפלפל הוביל לקביעת מגבלות לשימוש בו, שנועדו למנוע פגיעה מיותרת ואשר עוגנו בנוהל האמור. הן מגלמות אמירה, לפיה התרסיס אינו כלי-עזר שגרתי לשוטר לביצוע משימתו, אלא כלי שעלול להזיק. לכן, השימוש בו ייעשה רק במצבים בהם הדבר הכרחי וכאשר לא ניתן לפעול בדרכים פוגעניות פחות. בכלל זה נדרש השוטר, בהתאם לנוהל וככלל, להזהיר את החשוד טרם השימוש ולעצרו, להימנע מן השימוש בתרסיס במקומות סגורים, להקפיד להימנע מלפגוע באחרים, ואם הגיע למסקנה שאין ברירה אלא להשתמש בתרסיס - להקפיד לעשות כן ממרחק שלא יפחת ממטר אחד, בלחיצה אחת קצרה, וזאת כדי למתן את הפגיעה.

באירוע הנדון בהליך זה חרגו שוטרים, פעמיים, מהוראות אלה. בשתי הפעמים דובר בריסוס חומר הפלפל לעברו של הנאשם 1, כשבפעם הראשונה ניצב לידו הנאשם 2 שנפגע אף הוא. בשני המקרים העידו שוטרים אחרים שחזו במתרחש כי השוטר-המרסס יכול היה לפעול בדרכים פוגעניות פחות. כך השוטר איתן אשר ניצב בפני סיטואציה מאתגרת כשאחד המתעמתים עמו אחז באלה, אך בעודו ניצב בפתח הדירה ויכול לצאת ממנה. במקום לעשות זאת, בחר להשתמש בתרסיס כלפי הנאשם 1. זאת ממרחק קרוב, ביודעו כי מדובר בדירת מגורים שבתוכה מצויים אנשים נוספים וביודעו כי חלק מהם נמצאים בקרבת הנאשם 1. בעוד שאיתן עמד בפני מידה של איום כאמור, הרי שבהמשך השתמש גם השוטר טארק באמצעי הפוגעני כלפי הנאשם 1 וזאת מבלי שנשקפה לו סכנה ממשית. זאת, במהלך ניסיונותיו לפתוח את דלת הדירה וכנגד דחיפתו-הדיפתו בידי הנאשם 1. יש לציין כי בשני המקרים טענו השוטרים-המרססים כי השתמשו בתרסיס כנגד הנאשם 1 משום שהותקפו על ידו באלה או במכות, וכי טענות שניהם לא בוססו במידת ההוכחה הנדרשת בפלילים.

66. אין בכך להצדיק את מעשי הנאשמים. כפי שבואר לעיל, השוטרים פעלו כדין כשנכנסו לדירתם, והיה עליהם לציית להוראות השוטרים, להנמיך את המוסיקה ובכך היה האירוע מסתיים. בחירתם להתעמת עם השוטרים ולדרוש מהם לצאת, כשהנאשם 1 דחפם באמצעות החזה ובהמשך נמנע מפתיחת הדלת תוך דחיפתו של טארק, מגלמות התנהלות פסולה. ועם זאת, בנסיבות העניין סבורני כי הרשעת הנאשמים בפלילים בגין אקטים אלה אינה הולמת.

בקביעה זו שקלתי, ראשית, את מידת החומרה של מעשי הנאשמים: בעניינו של הנאשם 2 לא דובר באקט של אלימות פיזית, ואילו האלימות שהפעיל הנאשם 1 מדודה ומסתכמת בדחיפות או הדיפות. עוד אני שוקל כי אחד מאקטים אלה, דחיפתו-הדיפתו של טארק, כלל לא נטען בכתב האישום והרשעה בו מחייבת שימוש בסמכות בית המשפט להרשעה אחרת או נוספת.

עוד שקלתי את הפגיעה בנאשמים כתוצאה מריסוס הפלפל, בפרט הנאשם 1 שרוסס לא פעם אחת אלא פעמיים, מטווח קצר. זו לא קיבלה כל ביטוי, ובכלל זה לא נטען או בוסס כי השוטרים שהשתמשו בתרסיס כנגדו נחקרו כחשודים או הועמדו לדין ולו משמעותי.

67. ההליך הפלילי אינו מגלם שקילה שרירותית, והעובדה ששוטר פעל באופן המעלה קשיים אינה "מוחקת" באופן "אוטומטי" את חטאו של מי שפעל נגד אותו שוטר. ועם זאת, ההליך מונחה בידי השאיפה לתוצאה צודקת, ובכלל זה הוכר מתחם מצומצם של מקרים בהם, הגם שהוכחה עבירה, לא יהיה הולם להרשיע בגינה שכן תוצאה זו תחטא לחובת הצדק. מתחם זה גולם ב"הגנה מן הצדק", שעוגנה בין היתר בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, ושעל מהותה בהקשר הנדון עמד בית המשפט בפרשת בורוביץ':

"עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגנות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט. מטרת החלתה של ההגנה היא לעשות צדק עם הנאשם, ולא לבוא חשבון עם רשויות האכיפה על מעשיהם הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד) תיוחס הפגיעה בצדקו ובהגנותו של ההליך הפלילי להתנהגות נפסדת של הרשויות, ובמקרים כאלה אכן מוטל על בית-המשפט לבקר את מהלכיהן" (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (2005). ראו גם (ע"פ י-ם) 10645-02-14 מדינת ישראל נ' ממן (25.8.14)).

כפי שנפסק בפרשת בורוביץ' ולאחריה, על בית המשפט לשקול בכל מקרה ומקרה את השיקולים מנגד, ובראשם האינטרס הציבורי בקיום ההליך, ובהקשר דן בהרשעת אדם שביצע עבירה. בכלל זאת תישקל האפשרות לתת לפגמים בהתנהלות הרשות ביטוי בדרכים אחרות, כגון בשלב העונש, ורק במקרים חריגים יבוטל אישום. ועם זאת, אין המדובר בקבוצה ריקה ובמקרים המתאימים יורה בית המשפט על ביטולו של אישום או על זיכוי.

68. כך ראוי לעשות במקרה זה. אשר לאינטרס הציבורי, הרי שבמקרה דנן משקלו אינו מרבי. אין המדובר על ביטולו של כתב אישום, שכן קיים הליך אשר בירר את טענות המאשימה. זאת ועוד, עיקר טענותיה נדחה. שקילת ההגנה מן הצדק אינה עוסקת בעיקר האישום ובכלל זה אינה עוסקת בעבירות החמורות יותר שיוחסו לנאשמים לרבות טענת המאשימה לפיה הנאשם 1 תקף שוטר במכות אגרופ. היא עוסקת בהפרעה לשוטר ובטענה לאלימות שאינה ניכרת, בדחיפות או הדיפות. כאמור, באחד מתוך שני מקרי הדחיפה כלל אין המדובר בטענה שנכללה בכתב האישום, אלא בכזו שהתבררה במהלך ההליך.

עוד יוזכרו תכליותיהן של העבירות הנדונות, של הפרעה לשוטר ושל תקיפת שוטר. בראשן מצוי הרצון לגונן על שוטרים בביצוע מלאכתם ולהבטיח כי לא תופרע, וזאת בשל האינטרס הציבורי בביצועה. תכלית זו מאבדת ממשקלה שעה שעבודת השוטרים עצמם נגועה בפגם העוסק בשימוש לא מידתי או הכרחי באמצעי כוחני ופוגע, ושעה שפגם זה גרם, בפועל, לפגיעה בזולת.

משקלו של האינטרס הציבורי הינו, אפוא, מדוד בלבד. מנגד, תיווצר לשיטתי פגיעה בתחושת הצדק לו יורשעו הנאשמים, וזאת בגין מעשים שמידת הכוח הגלומה בהם נמוכה מזו שספגו מידי השוטרים. כך הנאשם 2 שלא הפעיל כוח או אלימות פיזית, וכך גם הנאשם 1, למרות שכשל בדחיפות או הדיפות. זאת, שעה שהוא עצמו חווה שימוש מופרז בכוח ורוסס ממרחק קצר בתרסיס הפלפל, על השלכותיה של פגיעה מעין זו.

69. משקלו של הפגם מודגש במאפייניו: ראשית, בחריגה מנהלי השימוש בתרסיס, כאשר עצם החריגה מנהלים היא פגם שעשוי להקים "הגנה מן הצדק". שנית, בעובדה שמדובר בנוהל אשר נוגע לשימוש באמצעי פוגעני, ושהשמירה עליו נועדה לגונן על הציבור מפני שימוש מופרז בכוח ופגיעה פיזית מיותרת, דבר אשר ממחיש את החומרה שבסטייה מהוראותיו. ושלישית, בכך שבמקרה דנן חזרה המעידה על עצמה, בידי שני שוטרים שונים ובשני שלבים שונים של האירוע, דבר שעלול להצביע על העדר הטמעה הולמת של הוראות הנוהל ושל משמעותו הפוגענית של שימוש בתרסיס הפלפל, ולהדגיש את חובתו של בית המשפט למתוח על כך ביקורת ולתת לה ביטוי.

70. המדובר אפוא בפגם משמעותי, הכרוך בפגיעות פיזיות ושמשקלו ניכר. על רקע זה, איני סבור כי יינתן לו ביטוי מספק בדרך של התחשבות במישור העונש, שממילא לא צפוי להיות חמור מאוד כשמדובר בעבירה של הפרעה לשוטר או בתקיפתו בהדיפה או דחיפה. סבורני כי אין מנוס מהפעלת ההגנה מן הצדק במישור האחריות בפלילים.

71. בשל כל אלה, אני מורה על זיכוי הנאשמים.

בהסכמתם, ניתנת הכרעת הדין ללא דיון במעמד הצדדים. המזכירות תשלח אליהם עותק.

ניתנה היום, כ"ז טבת תשע"ח, 14 ינואר 2018.